

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»**
для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»
заочної форми навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 24.12.2014 р.

Харків
2015

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» для студентів спеціальності 7.03050901 та 8.03050901 «Облік і аудит» заочної форми навчання / Уклад. Мелень О. В. – Х.: НТУ «ХП», 2014. – 18 с.

Укладач О. В.Мелень

Рецензент І. М. Погорелов

Кафедра економічного аналізу та обліку

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальні методичні положення.....	5
1. Сфера застосування методичних вказівок.....	5
2. Мета застосування.....	5
3. Порядок вибору варіанта курсової роботи.....	7
4. Порядок виконання курсової роботи	7
5. Порядок оформлення курсової роботи	8
6. Порядок оцінювання курсової роботи	9
7. Варіанти контрольного завдання.....	11
Питання для самостійного вивчення дисципліни «Організація Бухгалтерського обліку».....	16
Список літератури.....	18

ВСТУП

Діяльність підприємства в умовах ринкової економіки вимагає достовірної інформації про виробничі витрати і отримані економічні вигоди, про ефективність використання активів підприємства, трудових і енергетичних ресурсів, про наявні невикористані резерви. Таку інформацію дає бухгалтерський облік. Правильно налагоджений облік має не тільки надати відомості про те, як ведеться господарство, але й підказати, що потрібно зробити, щоб воно велося ефективно і було рентабельним, приносячи державі доходи, що потрібні для його управління, а його працівникам – матеріальну і моральну віддачу.

Знання принципів організації бухгалтерського обліку і вміння зробити правильне узагальнення і висновки в ході обліку потрібні не тільки працівникам бухгалтерії, але й усім керівникам підприємства, підприємцям, працівникам служб підприємств з метою вироблення оптимальних управлінських рішень та прогнозування подальшої діяльності підприємства.

Мета курсу: засвоєння знань про організацію облікового, контрольного й аналітичного процесів на підприємстві.

Завдання курсу: вивчення організації і техніки обліку, контролю та аналізу на підприємстві, раціональної структури облікового, контрольного та аналітичного процесів, організації роботи виконавців.

Предмет вивчення дисципліни: діяльність підрозділів і працівників, зайнятих обліковими, контрольними і аналітичними процесами.

Дане завдання складено відповідно до програми курсу «Організація бухгалтерського обліку» і призначено для самостійної роботи студентів з метою перевірки засвоєння ними навчального матеріалу. Цифрові дані і назви підприємств, наведені в роботі, є умовними і довідковим матеріалом бути не можуть.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Сфера застосування методичних вказівок

Методичні вказівки призначені для визначення основних вимог до виконання та оформлення курсової роботи студентами заочної форми навчання з курсу «Організація бухгалтерського обліку».

2. Мета застосування

Згідно з навчальним планом студенти 5-го курсу виконують курсове завдання з курсу «Організація бухгалтерського обліку».

Для успішного виконання курсового завдання студенти повинні вивчити конспект лекцій та літературу, рекомендовану для вивчення курсу «Організація бухгалтерського обліку». Курсова робота повинна бути виконана чітко і акуратно. Сторінки роботи нумеруються, для позначок викладача залишаються поля. Курсове завдання подається в друкованому вигляді.

Після виконання курсової роботи студент повинен знати:

- сутність і значення організації бухгалтерського обліку;
- суб'єкти і об'єкти організації бухгалтерського обліку;
- форми організації бухгалтерського обліку;
- значення і порядок приймання-передачі справ при зміні бухгалтера;
- порядок формування і документальне оформлення облікової і договірної політики підприємства;
- особливості податкової політики підприємства;
- порядок ведення обліку з використанням різних форм;
- особливості комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку;
- порядок розробки робочого плану рахунків на підприємстві;
- організацію документообігу та зберігання документів;
- особливості електронного документообігу;

- завдання організації обліку пасивів підприємства;
- організацію документування операцій з власним капіталом і зобов'язаннями підприємства;
- порядок проведення інвентаризації зобов'язань підприємства;
- завдання організації бухгалтерського обліку активів підприємства;
- організацію документування з довгостроковими та оборотними активами;
- порядок проведення інвентаризації активів підприємства;
- значення організації обліку витрат, доходів та фінансових результатів;
- організацію документування операцій з витратами, доходами та фінансовими результатами;
- значення та методи здійснення праці бухгалтерів;
- вимоги до робочого місця бухгалтера.

Крім цього студент після виконання курсової роботи повинен вміти:

- охарактеризувати зміст етапів організації бухгалтерського обліку;
- пояснити вплив факторів на організацію бухгалтерського обліку;
- скласти акт приймання-передачі справ при зміні бухгалтера;
- розробляти Положення про облікову та договірну політику підприємства;
- охарактеризувати організаційні, методичні та технічні складові облікової та договірної політики;
- обирати форму ведення бухгалтерського обліку;
- сформувати робочий план рахунків;
- скласти графік документообігу;
- пояснити особливості складання електронного документа та порядок застосування електронного цифрового підпису;
- сформувати розрізи аналітичного обліку власного капіталу та зобов'язань підприємства;

- формувати розрізи аналітичного обліку зобов'язань та оборотних активів підприємства;
- визначати розрізи аналітичного розвитку витрат, доходів та фінансових результатів підприємства;
- розробляти Положення про бухгалтерську службу та посадові інструкції для облікових працівників;
- планувати роботу бухгалтера;
- охарактеризувати вимоги до обладнання робочого місця бухгалтера.

3. Порядок вибору варіанта курсової роботи

Варіант курсової роботи вибирається за порядковим номером студента у журналі групи.

Вирішення курсового завдання необхідно супроводжувати розрахунками, які будуть необхідні в процесі виконання завдання. Для всіх розрахунків необхідна акуратність і точність.

Неохайно виконана робота або робота, в якій відсутні розрахунки, а також робота, що не відповідає номеру варіанта студента повертається без розгляду.

Викладач має право повернути студентам роботи, які мають ідентичне оформлення та зміст (тобто однакові роботи). Курсова робота, виконана з помилками, повертається студентові без виправлення помилок для доопрацювання.

4. Порядок виконання курсової роботи

Для відповіді на питання варіантів курсової роботи студентам необхідно вивчити літературу з організації обліку періодичних видань та наукових статей з організації бухгалтерського обліку, П(С)БО та нормативну літературу за дисципліною.

Після визначення номера варіанта, студент самостійно вибирає лі-

тературу, вивчає відповідні постанови Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, накази Президента України, Положення (стандарты) бухгалтерського обліку та інші нормативні документи. Під час написання відповідей рекомендується використовувати не менше 5 джерел інформації. Обов'язковою умовою є переважання джерел, які відображують останні наукові розробки за темою роботи, опубліковані протягом останніх трьох років.

При викладені теоретичних питань обов'язково необхідна їх чітка структуризація. Обсяг розкриття питання – не більше 20-ти аркушів друкованого тексту.

5. Порядок оформлення курсової роботи

Робота має бути оформлена у відповідно до вимог СТВУЗ-ХПІ-3.01.2010 «Текстовые документы в сфере учебного процесса».

Курсова робота виконується на аркушах писального паперу формату А4 (297x210 мм). На аркушах мають бути залишені поля: ліве – 30 мм, нижнє та верхнє – 20 мм, праве – 15 мм; вирівнювання по ширині. Текст документа виконують на одному боці аркуша машинним способом через півтора інтервали, кегль шрифту 14 п., для елементів тексту (таблиць, приміток та ін.) допускається шрифт 12 п., рекомендований шрифт – Times New Roman.

Аркуші документа нумерують арабськими цифрами, проставляючи їх у правому верхньому кутку аркуша без будь-яких знаків. Нумерація аркушів повинна бути наскрізною для всього документа. На титульному аркуші, що є першим аркушем документа, номер не ставлять, але враховують його у загальну нумерацію.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки розділів виконують великими літерами і розташовують симетрично тексту. Допускається розташовувати заголовки розділів з абзацу. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів виконують малими літерами з першої великої жирним шрифтом і розташовують з абзацу. Між заголовком розділу і

заголовком підрозділу або наступним текстом повинен бути залишений один вільний рядок (21 пт.). Обсяг текстової частини роботи має бути в межах 30 – 40 сторінок стандартного формату А4 (210 x 297 мм). Шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5.

6. Порядок оцінювання курсової роботи

Курсова робота подається на кафедру у терміни встановлені навчальним планом та визначені деканатом заочного відділення.

Загальна підсумкова оцінка курсової роботи з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» для студентів заочної форми навчання становить 100 балів. Курсова робота, яку оцінено нижче 60 балів, повертається студенту на доопрацювання.

Таблиця 5.1 - Критерії оцінювання знань студентів при виконанні курсової роботи з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку»

1	Розкриття теоретичних питань	60 балів
1.1	За умови що підготовлений матеріал охоплює огляд літературних джерел, включає аналіз фахової літератури, має належне оформлення та містить конкретні висновки і наукові узагальнення	60
1.2	За умови, що підготовлений матеріал розкриває поставлені питання на 50 %	40
1.3	За умови, що підготовлений матеріал розкриває поставлені питання на 25 %	25
2	Вирішення практичного завдання	40 балів
2.1	Послідовність, чіткість та правильність вирішення	40
2.2	Відсутність послідовності	-5
2.3	Відсутність чіткості вирішення	-5
2.4	Наявність помилок, які суттєво впливають на відповідь	-10

Таблиця 5.2 – Переведення відповідної кількості балів у критерії ECTS

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	94 - 100
B	Відмінно	86 - 93
B	Добре	79-85
C	Добре	72-78
D	Задовільно	61-71
E	Задовільно	50-60
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35-49
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

7. Варіанти курсової роботи

Варіант 1

1. Системний підхід до організації бухгалтерського обліку в Україні: теоретичні та практичні аспекти.
2. Актуальні питання організації та обліку готової продукції.

Варіант 2

1. Сучасні проблеми та вимоги до організації роботи облікового апарату підприємства.
2. Актуальні питання організації облікового процесу розрахунків з бюджетом та позабюджетних операцій.

Варіант 3

1. Актуальні питання організації та обліку власності засновників.
2. Сучасні питання та проблематика загальних принципів обліку документування операцій з заробітної плати та розрахунків з працюючими.

Варіант 4

1. Актуальні проблеми системного підходу до організації та обліку витрат.
2. Питання та проблематика порядку організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Варіант 5

1. Проблеми загальних підходів до особливості організації та обліку власного капіталу на підприємствах різних форм власності.
2. Актуальні проблеми системного підходу до організації та обліку доходів виробничої діяльності.

Варіант 6

1. Сучасні питання загальних підходів до організації та обліку фінансових результатів.
2. Проблеми загальних підходів до особливості організації та обліку власного капіталу на підприємствах різних форм власності.

Варіант 7

1. Проблеми загальних принципів організації та обліку грошових коштів у касі.
2. Актуальні питання загальних підходів до організації річної інвентаризації на підприємстві.

Варіант 8

1. Проблеми загальних принципів організації та обліку грошових коштів у банках.
- 2 Проблематика організації поточної звітності на виробничому підприємстві

Варіант 9

1. Питання загальних підходів до організації та обліку безготівкових розрахунків.
2. Сучасні питання організації та обліку орендних відносин.

Варіант 10

1. Актуальні проблеми та визначення організації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.
2. Сучасні питання організації та обліку грошових коштів у підзвітних осіб.

Варіант 11

1. Сучасні питання організації та обліку дебіторської заборгованості.
2. Розвиток та проблеми організації бухгалтерського облікового процесу на підприємстві.

Варіант 12

1. Особливості організації облікового процесу в умовах функціонування автоматизованої системи обробки інформації.
2. Актуальні питання організації та обліку цінних паперів власної емісії.

Варіант 13

1. Проблеми загальних принципів організації та обліку вексельних операцій.
2. Розвиток та проблеми організації контрольного процесу на підприємстві.

Варіант 14

1. Розвиток та проблеми організації аналітичного процесу на підприємстві.
2. Сучасні питання організації та обліку наявності та руху виробничих запасів.

Варіант 15

1. Актуальні питання організації та обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.
2. Проблематика особливості організації обліку пасивів підприємства.

Варіант 16

1. Проблематика особливості організації обліку активів (ресурсів) підприємства.
2. Системний підход до організації бухгалтерського обліку в Україні: теоретичні та практичні аспекти.

Варіант 17

1. Сучасні питання організації та обліку наявності та руху основних засобів.
2. Сучасні питання організації та обліку кредиторської заборгованості.

Варіант 18

1. Проблематика та особливості організації роботи працівників, зайнятих бухгалтерським обліком, контролем та аналізом.
2. Сучасні питання організації та обліку амортизації основних засобів.

Варіант 19

1. Сучасний стан та актуальні питання організації нормативно-правового забезпечення функціонування бухгалтерського обліку та його розвитку в Україні.
2. Сучасні питання організації та обліку нематеріальних активів.

Варіант 20

1. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку: теоретичні та практичні аспекти.
2. Формування системи документування господарських операцій та документообігу.

Варіант 21

1. Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві: теоретичні та практичні аспекти.
2. Проблематика питань з організації управлінського обліку та узагальнення даних для цілей управління.

Варіант 22

1. Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства: теоретичні та практичні аспекти.
2. Організація системи захисту облікової інформації.

Варіант 23

1. Питання загальних підходів до організації та обліку безготівкових розрахунків.
2. Проблеми системного підходу до організації бухгалтерського обліку в Україні: теоретичні та практичні аспекти.

Варіант 24

1. Сучасні питання організації та обліку розрахункових операцій.
2. Сучасні проблеми та вимоги до організації роботи облікового апарату підприємства.

Варіант 25

1. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу та облікова політика підприємства: теоретичні та практичні аспекти.
2. Сучасні питання організації інформаційного та технічного забезпечення обліку, контролю й аналізу

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

1. Організація бухгалтерського обліку: завдання, функції, поняття, значення.
2. Організація нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку.
3. Формування облікової політики підприємства. Фактори, що впливають на вибір облікової політики.
4. Поняття діловодства та документування.
5. Організація документування господарських операцій.
6. Організація документообігу.
7. Призначення і функції бухгалтерії.
8. Побудова структури облікового апарату.
9. Регламентування обов'язків працівників обліку.
10. Основні завдання, положення, поняття і класифікація власного капіталу.
11. Організація бухгалтерського обліку формування статутного капіталу.
12. Внесок до статутного фонду: облік у інвестора; облік у емітента.
13. Організація бухгалтерського обліку при виході одного з учасників товариства.
14. Завдання і принципи організації обліку праці та її оплати.
15. Організація бухгалтерського обліку оплати праці.
16. Організація бухгалтерського обліку оплати відпусток, їх розрахунок та оплата.
17. Організація бухгалтерського обліку відрахувань та утримань із заробітної плати працівників.
18. Організація розрахунків з підзвітними особами.
19. Основні завдання, визначення, оцінка та класифікація основних засобів.

20. Організація бухгалтерського обліку надходження основних засобів.
21. Організація бухгалтерського обліку капітальних інвестицій.
22. Організація бухгалтерського обліку амортизації основних засобів.
23. Організація бухгалтерського обліку ремонту основних засобів.
24. Організація бухгалтерського обліку вибуття основних засобів.
25. Основні завдання, визначення, класифікація та оцінка запасів.
26. Організація первинного обліку руху запасів.
27. Організація бухгалтерського обліку надходження, збереження та вибуття запасів.
28. Організація синтетичного і аналітичного обліку запасів.
29. Організація бухгалтерського обліку грошових коштів.
30. Організація бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості.
31. Організація бухгалтерського обліку фінансових інвестицій.
32. Організація контролю за проведенням касової та фінансової дисципліни.
33. Загальні положення організації обліку витрат.
34. Особливості організації обліку виробництва.
35. Особливості організації обліку витрат діяльності.
36. Організація бухгалтерського обліку доходів і результатів діяльності. Завдання, поняття, класифікація доходів.
37. Організація складання фінансової звітності.
38. Організація праці персоналу, зайнятого бухгалтерським обліком, контролем та аналізом.
39. Організація інформаційного, технічного та ергономічного забезпечення обліку, контролю й аналізу.
40. Планування перспективного розвитку бухгалтерського обліку на підприємстві.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий учёт /Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ПП Рута, 2003. – 520 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулепова С. М. Організація бухгалтерського обліку / Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун, С. М. Шулепова. — Житомир: ЖІТІ, 2001.
3. Завгородний В. П. Бухгалтерський уchet в Україні (с использованием национальных стандартов) : учеб. пособ. для студентов вузов / В. П. Завгородний. – К. :А.С.К., 2002. – 847 с.
4. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996 – XIV.
5. Кузьминский А. Л. Организация бухгалтерского учета и анализа хозяйственной деятельности / А. Л. Кузьминский, В.В. Сопко. — К. : Выща шк. Головное изд-во, 1986. — 256 с.
6. Мус Герольд Бухгалтерський облік: основи – завдання – розв’язання / Мус Герольд, Р. Ханшманн / пер. з нім. С. Лобачової. – К. : КНЕУ, 2000. – 368 с.
7. Кундря-Висоцька О. П. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посіб. /О. П. Кундря-Висоцька. – Л. : ЛБІ НБУ, 2006. – 223 с.
8. Кузьмінський А. М. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : підручник / А. М. Кузьмінський, В. В. Сопко, В. П. Завгородній за ред. А. М. Кузьмінського. – К. : Вища шк., 1993. – 223 с.
9. Партин Г. О. Бухгалтерський облік : основи теорії та практики : навч. посіб. /Г. О. Партин. – К. : Знання, 2000. – 245 с.
10. Пилипенко А. А. Організація бухгалтерського обліку і контролю : підручник / А. А. Пилипенко, В. І. Отенко. – Х. : Видавничий Дім "ІНЖЕК", 2005. – 424 с.
11. Свірко С. В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах : навч. посібник./ С. В. Свірко. — К. : КНЕУ, 2003. — 380 с.

12. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник /В.В. Сопко, В.П. Завгородній. — К. : КНЕУ, 2004. — 411 с.

13. Спирин В. С. Организационные основы бухгалтерии предприятия /В.С. Спирин. — М. : Финансы, 1977. — 72 с.

14. Фаріон І. Д., Перезозова І. В. Організація бухгалтерського обліку, контролю й аналізу : навч. посіб. / І. Д. Фаріон, І. В. Перезозова / за ред. І. Д. Фаріона. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – 714 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»
для студентів спеціальності 7.03050901 «Облік і аудит»
заочної форми навчання

Укладач : МЕЛЕНЬ Олена Валентинівна

Відповідальний за випуск О. В. Манойленко

Роботу до видання рекомендував П. Г.Перерва

Редактор Л. Л. Яковлева

План 2015 р., поз. 74

Підп. до друку __.__.__. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Друк – ризографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. __.
Обл.-вид. арк. 0,85. Наклад 50 прим. Зам. № _____. Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК №36 57 від 24.12.2009 р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21.

Друкарня НТУ «ХП».
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21.